

JAAERVERSLAG

2020

ALDE FRYSKE TSJERKEN

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DOELSTELLING 5

2020 IN VOGELVLUCHT 6

COMMUNICATIE EN DONATEURS 14

PERSONEEL EN ORGANISATIE 20

FINANCIEN 23

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van een - voor iedereen - bijzonder jaar vanwege de uitbraak van Covid-19. Het jaar 2020 beloofde echter voor de Stichting Alde Fryske Tsjerken een extra bijzonder jaar te worden gezien het 50-jarig bestaan. Alle plannen om dit vijftigjarig bestaan groots te vieren, hebben een aanpassing of annulering te verduren gehad.

Desalniettemin gaat het goed met de stichting, was er in 2020 volop bedrijvigheid en creativiteit bij het nadenken over wat wel zou kunnen met en binnen onze kerken. Daarbij zijn er ook in het jaar 2020 kerken aan onze zorgen toevertrouwd; de Johanneskerk in Weidum en de Mariakerk in Buitenpost.

Anno 2020 is de stichting een van de belangrijkste monumentenorganisaties van de provincie Fryslân, met een professionele organisatie met zeven deeltijd medewerkers, een betrokken bestuur en veel expertise op het gebied van Friese kerkgebouwen. We mogen ons verheugen op steun en sympathie van een verscheidenheid aan partijen en particulieren en hebben dit extra bevestigd gezien in 2020. In ons jubileumjaar hebben we bovengemiddeld veel nieuwe donateurs mogen ontvangen en ons mogen verheugen op veel positieve publiciteit en publiek bij de activiteiten die wel doorgang konden vinden.

De Stichting Alde Fryske Tsjerken speelt met een historie van vijftig jaar, inmiddels een belangrijke rol in de Friese samenleving. Dat wordt breed erkend. Provinsje Fryslân beschouwt de stichting als een belangrijke partner bij het behoud van het Friese erfgoed alsmede de stimulering van de leefbaarheid en sociale cohesie van het platteland. Kerkelijke gemeenten in Fryslân zien de stichting als een solide en betrouwbare partner om een kerkgebouw aan over te dragen. In de dorpen waar de stichting een kerk heeft overgenomen is er veel waardering voor al het werk dat door de vrijwilligers wordt gedaan voor de plaatselijke kerk en voor de nieuwe plaats die de kerk krijgt in de lokale

gemeenschap. Van een huis van God transformeren onze kerken naar huizen voor de 'mienskip'.

We kijken uit naar een toekomst waarin we met ons religieus erfgoed hopelijk weer veel mensen blij kunnen maken en gaan actief op zoek naar nieuwe doelgroepen om ook hen te interesseren voor onze bijzondere gebouwen.

Bestuur en directie van de Stichting Âlde Fryske Tsjerken

Doelstelling

Religieus erfgoed speelt een belangrijke rol in de Friese samenleving. Mensen houden van 'hun' kerk. Deze kerken worden bedreigd, met name door de secularisatie. Steeds meer kerken komen leeg te staan, van allerlei gezindten. Een aantal daarvan zal aankloppen bij onze stichting. Wij zijn goed geworteld in de Friese samenleving én in de Friese erfgoedsector, en spelen daarin een belangrijke rol.

De stichting heeft als statutaire doelstelling 'het herstel en instandhouding van uit historisch oogpunt belangwekkende gebouwen met aan- en toebehoren in de provincie Fryslân en het wekken van publieke belangstelling voor dergelijke gebouwen, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn'.

Visie

Groei in behoud: historische kerkgebouwen verankeren in de Mienskip.

Missie

De stichting Alde Fryske Tsjerken zet zich in voor herstel en instandhouding van belangwekkende kerkgebouwen met aan- en toebehoren in de provincie Fryslân. De beste manier om waardevolle gebouwen te behouden, is door ze goed te gebruiken. Daarom streeft de stichting ernaar haar kerken passende nieuwe functies te geven, verankerd in de lokale samenleving.

2020 IN VOGELVLUCHT

Overname kerken

In 2020 is de stichting druk geweest met haar primaire taak: het overnemen van monumentale Friese kerken. Er zijn veel gesprekken gevoerd met diverse kerkbesturen. Dit heeft geresulteerd in twee overnames. Op 26 november 2020 is de kerk in Weidum aan de zorg van de stichting overgedragen; hierbij waren negenentwintig genodigden aanwezig. Op 29 december 2020 is in kleine kring de kerk van Buitenpost overgedragen bij de notaris. Dit gebeurde in aanwezigheid van de voorzitter en secretaris van het bestuur, de bureaumanager van de stichting en de heer en mevrouw Kapenga. De ceremoniële overdracht zal plaats vinden in het tweede kwartaal van 2021.

Restauraties en onderhoud van onze kerken

In 2020 is:

- De toren van Cornjum gerestaureerd en de kerk geschilderd;
- Het dak van de kerk in Kortehemmen opgeknapt en de kerk geschilderd;
- Heeft er groot onderhoud plaats gevonden in de kerk van Hijum;
- Is de dakbedekking van de kerk in Britswerd hersteld en de kerk geschilderd;
- Is het houtwerk van de klokkenstoel in Goingarip hersteld;
- Is de kerk van Terband helemaal geschilderd, het stucwerk hersteld en is er onderhoud gepleegd. De kerk staat er nu weer in prima vorm bij;
- Is de herenbank en de vloer in de kerk van Oostrum gerestaureerd;
- Is er een pantry geplaatst in de kerk van Jelsum en de kerk geschilderd;
- Is de kerk in Westernijkerk geschilderd;
- Is de kerk in Boer geschilderd;
- Is de kerk in Feinsum geschilderd;
- Is de kerk in Blessum geschilderd;
- Is de kerk in Haskerdijken geschilderd;
- Is de kerk in Sint Annaparochie geschilderd;

- Is de kerk in Zurich geschilderd.

Daarnaast zijn ook de klokkenstoelen van Nijeholtwolde en Goingarjip geschilderd.

Orgels

In 2020 zijn er geen orgels gerestaureerd. Wel zijn een aantal orgels weer kundig gestemd.

Jubileumjaar

In 2020 was het vijftig jaar geleden dat de Stichting Alde Fryske Tsjerken is opgericht. Het 50-jarig jubileum zou groots gevierd worden met mooie activiteiten en mooie presentaties. Echter is het dankzij de coronacrisis anders verlopen. Een aantal activiteiten kon wel doorgaan en andere werden afgelast of uitgesteld naar een later tijdstip.

De stichting heeft actief gezocht naar mogelijkheden om het jubileum wel onder de aandacht te brengen op een wijze die paste bij de coronamaatregelen. Zo is er een virtuele rondleiding gemaakt van de tentoonstelling in het Fries Museum en is er via de social mediakanalen veel informatie gedeeld over de stichting, haar medewerkers en de toekomstplannen.

Gebruik van de kerken

Ons jubileumjaar ging voortvarend van start met diverse activiteiten in verschillende kerken. Alleen al in januari waren er 14 concerten/ lezingen te bezoeken. De speciale jubileumeditie van de Podiumtour, 16 gratis concerten verzorgd door Friese troubadour Marcel Smit, werd afgetrapt in een volle kerk in Dedgum en er volgden er nog drie succesvolle avonden en middagen. Helaas ging op 15 maart Nederland deels op slot moesten alle activiteiten tot nader order uitgesteld worden. In juni/juli werd weer wat meer mogelijk en ondanks dat Tsjerkepaad was afgelast, waren er in meerdere van onze kerken exposities te bewonderen. Ook de open kerken waren in trek bij de vele wandelaars en fietsers.

We besloten om de Open Kerkendag ter ere van ons 50-jarig jubileum door te laten gaan. Verdeeld over de provincie vonden er in achttien van onze kerken orgelconcertjes plaats, waren er vier verhalenkerken, een trouwkerk, een PR-kerk, zeven expositie-kerken en vond er een podiumtour-concert plaats. Vooral de orgelconcerten, verzorgd door organisten van Organum Frisicum, trokken overal volle kerken, maar ook de andere kerken hadden gemiddeld veel aanloop.

In oktober werd de Podiumtour weer opgepakt in Jorwert en daarna in Terband, in het laatste geval opgesplitst in twee korte sessies van een uur voor tweemaal dertig personen (het maximaal toegestane aantal bezoekers). Ook in andere kerken waren mondjesmaat weer wat activiteiten. Door de nieuwe lockdown in december zijn er vervolgens, op begrafenissen na, geen activiteiten meer geweest.

Verhuur

Kunstenaar Paul Andringa heeft zijn huurcontract voor de kerk van Raard (NEF) laten verlengen. Het kerkje blijft voorlopig door hem in gebruik als atelier en expositieruimte. Huurdersechtpaar Smidstra van het kerkje Swichum heeft aangegeven in voorjaar 2021 te willen stoppen met huur. Ze hebben een opvolgster gevonden in de persoon van Hannie Schuurman uit Wirdum. Overdracht heeft plaatsgevonden op 1 april 2021.

Trouwen in de kerk

Het trouwen in de kerk neemt af in populariteit nu er ook op allerlei andere locaties getrouwd mag worden, maar dat neemt niet weg dat er toch nog regelmatig een huwelijk in onze kerken plaatsvindt. Door corona zijn helaas bijna alle geplande huwelijken verschoven naar volgend jaar.

Het college van B&W van Smallingerland heeft de kerk in Rottevalle in haar vergadering van 8 december 2020 benoemd tot officiële trouwlocatie van de gemeente.

Tsjerkepaad

Onze stichting werkt al jaren samen met de Stichting Tsjerkepaad, die bewerkstelligt dat iedere zomer zo'n tweehonderdvijftig kerken in Fryslân op zaterdag de deuren openzetten voor publiek. In verband met corona heeft men dit jaar besloten om geen activiteiten te ontplooien.

Doordat er tijdens de zomerperiode versoepelingen van de coronamaatregelen plaatsvonden, hebben meerdere kerken van onze stichting besloten om hun deuren wél open te stellen en konden exposities worden bezocht.

Tsjemping

Ondanks corona waren in de Refugio-kerkjes, op Jorwert na, gasten welkom. Voor overnachtingen was een speciaal corona-protocol gemaakt en op die manier konden pelgrims toch gebruik maken van deze bijzondere slaapplekken. De kerk in Wânswert deed voor het eerst mee. Dat maakt dat de stichting nu elf Refugio's telt.

Misschien juist door corona, zijn er veel gasten ontvangen in de zomermaanden.

Kennismaking met gedeputeerde Fokkinga van de Provinsje Fryslân

Op 28 februari heeft het bestuur kennism gemaakt met gedeputeerde Klaas Fokkinga in onze kerk in Swichum. Namens de stichting waren de voorzitter, penningmeester, waarnemend directeur en bureaumanager aanwezig om hem op een informele wijze te vertellen over wat de stichting doet. Het was een fijne kennismaking, Fokkinga is zeer geïnteresseerd in het werk van de stichting.

Symposium

Het symposium zou plaatsvinden op 20 maart in de Grote Kerk te Leeuwarden met in de ochtend sprekers op wetenschappelijk niveau en in de middag een meer algemeen programma met studenten, vertegenwoordigers uit Gemeente, Provincie, Nederland en

Europa en spreker Herman Pleij. Een dag met een diversiteit aan onderwerpen welke helaas uitgesteld moest worden. Met ruim 360 aanmeldingen belooft het symposium een groot succes te worden.

Jubileumuitgave Alde Fryske Tsjerken

Door Jelma Knol is een jubileumuitgave van 50 jaar Alde Fryske Tsjerken begeleid en uitgegeven. Een schitterende uitgave met interviews, herinneringen en toekomstperspectief.

Levende Stenen

Wat wel door kon gaan was de uitgave van het boek 'Levende Stenen.' In het boek staan prachtige beschrijvingen van de toen nog 52 kerken die de Stichting in beheer heeft. De verhalen zijn geschreven door Hans Willems, hoofdredacteur van het magazine Alde Fryske Tsjerken. In zijn voorwoord schrijft hij: 'Levende stenen, daar gaat het om bij deze kerken: stenen die het verhaal vertellen van mensen die luisterden naar woorden van troost en bemoediging, zongen, doopten, trouwden en rouwden. Levende stenen waarvoor de gemeenschap zich veel moeite getroostte om ze tot het middelpunt van de gemeenschap te maken.' Het boek is tevens als geschenk gestuurd naar nieuwe donateurs die zich aan ons binden.

Documentaireserie Fryslân Dok

De documentairemakers van Fryslân Dok liepen enkele maanden met de stichting Alde Fryske Tsjerken mee en maakten twee prachtige afleveringen over ons werk. Centraal staat daarbij de sluiting van kerken, de overname van kerken door onze stichting en eventuele herbestemming van kerken in Fryslân. De documentaires werden in maart uitgezonden. Deel 1 heet 'Het afscheid'. Na een lang en emotioneel proces neemt de kerkgemeenschap van het dorp Wânswert het besluit om de kerk over te dragen aan de stichting. 800 jaar lang

zijn Wânswerter families trouw naar de kerk gegaan. Met pijn in het hart, maar met het vertrouwen in de toekomst wordt de kerk overgedragen. Deel 2 heet 'De toekomst.' Daarin staat de vraag centraal: welke functie kunnen leegstaande kerkgebouwen krijgen, opdat ze ook behouden blijven voor de toekomst? Fryslân Dok ging op pad met medewerkers van de stichting en sprak met diverse personen. Niet voor alle kerken die nu op de markt komen zal een bestemming gevonden worden. De vraag is: moet je alles willen behouden?

Onze stichting kreeg heel veel positieve reacties op de uitzending van de twee documentaires. De uitzendingen waren voor veel mensen reden om donateur te worden. In het Jubileumjaar hebben totaal zeshonderddertig nieuwe donateurs zich aangemeld.

Studenten NHL

Vier studenten van NHL Stenden gingen voor de stichting de straat op om naar de mening van jongeren te vragen: hoe zien zij de toekomst van kerken en vinden ze dat kerken behouden moeten blijven. De studenten bezochten ook twee kerken in Olterterp en Sint Jacobiparochie en spraken met verschillende jongeren. De jongeren zijn het erover eens: Friesland zou niet hetzelfde zijn zonder (monumentale) kerken. Ze hebben diverse suggesties gedaan hoe je de kerk kan gebruiken en hebben dit weergegeven in een videofilmje.

Tentoonstelling Fries Museum

Ter ere van het jubileum presenteerde het Fries Museum een tentoonstelling in het prentenkabinet genaamd: Rondje om de kerk. Conservator Marlies Stoter stelde de expositie samen met tekeningen, prenten en oude foto's van kerken in Fryslân. En dan vooral van de verdwenen kerken of kerken die later aangepast zijn. De tentoonstelling loopt nog tot eind 2021 maar is ook online te ontdekken via een virtuele tour op de website van de stichting en het Fries Museum.

365 dagen kerken op sociale media

Een jaar lang een kerk in de spotlights op onze sociale media-accounts, foto's en verhalen over kerken in Fryslân, 365 dagen, 365 kerken. Elke dag werd er een kerk uitgelicht. In totaal zijn er 365 berichten geplaatst met de tekst: '50 jaar jong! Een mooie gelegenheid om prachtige foto's van #kerken te bekijken. In dit jubileumjaar voor onze volgers elke dag één foto van een Friese #kerk. Binnenkant, buitenkant, detail.'

Een groot deel van deze verhalen zijn geschreven door Harm Woelinga en de foto's zijn geselecteerd door Henk Veenstra, beiden vaste vrijwilligers bij de stichting. Het was een behoorlijk klus voor beiden maar het resultaat mocht er zijn. Er waren vaste fans die elke dag benieuwd waren naar welke kerk er die dag in de spotlights zou staan. Dit item heeft enorm veel impact gehad op het bezoek op onze sociale media-accounts.

Verhalenwedstrijd

Samen met het Friesch Dagblad organiseerde de stichting een verhalenwedstrijd met als thema 'Jouw kerk, jouw verhaal.' Iedereen werd uitgenodigd om een verhaal in te sturen. Op deze oproep kwamen maar liefst 88 reacties. Lange en korte, emotionele en humorvolle verhalen over geloof en kerk. In februari werd door een jury unaniem een winnaar gekozen. Alle verhalen zijn op de website van de stichting terug te lezen.

Jubilarissen

De stichting heeft al sinds de oprichting donateurs en daarom zijn er in het jubileumjaar ook jubilarissen die al 50 jaar aan de stichting verbonden zijn. Dit wilden we niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Daarom is aan alle jubilarissen een bedankbrief verzonden met een klein aardigheidje, een reversspeld met een kerkje er op. Men heeft dit enorm gewaardeerd, er zijn hele mooie reactie ontvangen met prachtige verhalen hoe men ooit bij ons donateur is geworden en waarom de Friese kerken zo belangrijk voor hen zijn. Vanaf nu wordt er ieder jaar een brief verzonden naar de jubilerende donateurs met reversspeld.

Jubileum-/promotieartikelen

Tijdens het jubileumjaar stonden dusdanig veel activiteiten gepland dat er ook verschillende promotieartikelen zijn aangeschaft om uit kunnen delen aan bezoekers maar ook te kunnen verkopen. De artikelen gaan van paraplu's tot mokken en pennen. In december hebben de bureaumedewerkers alle vrijwilligers die aan de stichting verbonden zijn (in een Plaatselijke commissie, excursie-/redactiecommissie of als bestuurslid) een goodiebag met verschillende artikelen en een boekje Levende Stenen gebracht. Dit is bijzonder gewaardeerd, er zijn veel mooie positieve reacties ontvangen.

Excursies

Helaas konden de excursies tijdens dit verslagjaar niet doorgang vinden. Dit was uitermate jammer want er stonden een paar prachtige excursies op het programma:

- Bootexcursie door het zuidwesten van Fryslân
- Busexcursie naar Ost-Friesland
- Najaarsexcursie langs de kerken Gaast, Ferwoude en Allingawier

Het ligt in de bedoeling om de excursies op het later tijdstip in te halen.

COMMUNICATIE EN DONATEURS

Website

De website van de stichting wordt goed bekeken, de website bevat veel informatie over wat er actueel is over de kerken en het erfgoed van Fryslân. De pagina over de kerken wordt verreweg het meest bekeken met daarnaast de Uitagenda met de activiteiten die in onze kerken worden aangekondigd.

Magazine

De Stichting heeft in 2020 drie nummers uitgegeven van het donateursorgaan Alde Fryske Tsjerken. De oplage is gemiddeld 4.500 exemplaren. Dit magazine wordt toegestuurd aan de circa 4.200 donateurs, en aan verschillende cultuurfondsen, musea, bibliotheken, notarissen en de fracties van Provinciale Staten. Nieuwe donateurs krijgen het magazine ook toegezonden. Het magazine wordt samengesteld door een bevlogen redactie van deskundige vrijwilligers, onder leiding van hoofdredacteur Hans Willems.

Digitale nieuwsbrief

Deze wordt op onregelmatige tijden verstuurd aan ongeveer duizend belangstellenden. In dit verslagjaar is de digitale nieuwsbrief zeven keer verstuurd.

Donateurs

De jaarlijkse donateursbijeenkomst zou plaatsvinden op 7 november 2020. Naast een update over de stichting zouden de sprekers Marlies Stoter (conservator Fries Museum) en Sible de Blaauw (hoogleraar Vroegchristelijke kunst) een lezing houden in Schouwburg de Harmonie over de tentoonstelling 'Rondje om de Kerk' met aansluitend de optie om in het Fries Museum de tentoonstelling te bezichtigen. Ook deze bijeenkomst kon geen doorgang vinden.

In 2020 hebben we ons mogen verheugen op een toename van nieuwe donateurs.

1 januari 2020 waren er 3721 betalende donateurs. En op 31 december 2020 stond de meter op 4221 betalende donateurs. We hebben in totaal 648 nieuwe donateurs mogen verwelkomen. In 2019 waren dit er 178. In totaal hebben 148 donateurs in 2020 hun donateurschap beëindigd. In 2019 waren dit er 170.

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers van rond de driehonderd is in 2020 vrijwel gelijk gebleven. In Hijum is een nieuwe commissie in het leven geroepen nu de kerk is opgeknapt en weer volop gebruikt kan worden. Door het impresariaat is een vrijwilligersnieuwsbrief nieuw leven ingeblazen die gemiddeld ieder kwartaal naar alle plaatselijke commissieleden wordt gezonden.

In juni zijn alle kerken voorzien van een coronaprotocol om op die manier op een veilige manier toch bezoekers te kunnen ontvangen. De PC-leden zorgden zelf voor desinfectiemateriaal bij de ingang en richtten de kerk dusdanig in dat er 1,5 m afstand tussen bezoekers gehouden kon worden. Toch werden de vrijwilligers, mede gezien de gemiddelde leeftijd, terughoudend in het organiseren van activiteiten.

Algemene webberichten in 2020

03-03-2020: Sint Vitus passie krijgt vervolg in Wetsens

24-03-2020: Alle activiteiten in onze kerken afgelast tot 1 juni

30-04-2020: Magazine Keppelstok vanaf 1970 online te bekijken

26-05-2020: Samen een kunstwerk maken in de kerk van Raard

02-06-2020: Stichting Alde Fryske Tsjerken restaureert ernstig verzakte kerk van Augsbuurt

08-06-2020: Stichting Alde Fryske Tsjerken en corona

25-06-2020: Wat kan er wél deze zomer in onze kerken?

30-06-2020: Column André Looijenga

- 06-08-2020: Werk aan kerk Augsbuurt verloopt voorspoedig
- 08-09-2020: Nieuw netwerk religieus erfgoed wil jonge generatie inspireren
- 11-09-2020: Kerk Hijum heropend na grondige opknapbeurt
- 21-09-2020: Workshops gitaar en ukelele
- 29-09-2020: Nieuwe directeur voor Stichting Alde Fryske Tsjerken
- 15-10-2020: Bijzonder cadeau
- 19-10-2020: Geen donateursbijeenkomst dit jaar
- 05-11-2020: Restauratie kerk Augsbuurt: nieuwe fundering is een feit
- 06-11-2020: Onze stichting in de goede doelen bijlage van het Friesch Dagblad
- 11-11-2020: Onderhoudsbeurt voor opvallende kerk Terband verloopt voorspoedig
- 16-11-2020: Nieuw glas-in-loodraam voor kerkje van Schurega
- 24-11-2020: Stichting Alde Fryske Tsjerken neemt kerk van Weidum over
- 01-12-2020: Directeur Hester Simons zet stip op de horizon met Alde Tsjerken, Jonge Lûden
- 08-12-2020: Duurzaamheidsonderzoek Mariakerk Blessum levert verrassende ideeën op
- 10-12-2020: Terugblik overname kerk Weidum: een bijzonder moment
- 11-12-2020: Hester Simons te gast in het programma de nachtzoen
- 15-12-2020: Familie Van Riemsdijk maakt behoud cultureel erfgoed mogelijk
- 12-12-2020: Trouwlocatie Doarpstsjerke Rottefalle
- 22-12-2020: Vrijwilligers bedankt!
- 21-12-2020: Wat vinden jongeren van het behoud van monumentale kerken?

Nieuwsberichten in relatie met het jubileum

- 28-11-19: Podiumtour met Marcel Smit langs 16 kerken
- 19-12-19: Stichting Alde Fryske Tsjerken viert feest
- 20-12-19: Friesch Museum viert 50-jarig jubileum met presentatie in het prentenkabinet
- 04-02-20: Verhalenwedstrijd levert 88 inzendingen op
- 10-03-20: Winnaar van verhalenwedstrijd jubileum bekend: Edy Hoekema-Mennes

- 12-03-20: Tweedelige serie over Alde Fryske Tsjerken op Fryslân Dok
- 12-03-20: Symposium uitgesteld vanwege Corona-virus
- 19-03-20: Alde Fryske Tsjerken brengt nieuw boek en jubileummagazine uit
- 16-04-20: Excursies komen te vervallen
- 01-09-20: Al onze kerken open op Open Monumentendag
- 01-09-20: Podiumtour van Marcel Smit krijgt een vervolg
- 29-10-20: Jubileumcadeaus te verkrijgen
- 02-11-20: Documentaire Fryslân Dok te vinden op de website
- 12-11-20: Auteur Levende Stenen Hans Willems in de spotlights
- 17-11-20: Jelma Knol grutsk op Jubileumnummer
- 18-11-20: Van ruïnes maken we kerken waar we trots op kunnen zijn (artikel Trouw)
- 18-12-20: De man achter Leve de Kerk: 365 dagen een kerk uitgelicht
- 21-12-20: Wat vinden jongeren van het behoud van Monumentale kerken?
- 24-12-20: Terugblik door Rommie van der Heide op Jubileumjaar: prachtige positieve publiciteit
- 31-12-20: Podiumtour Marcel Smit van volle zalen naar gesloten deuren

Persberichten

- 27-05- 2020: Stichting Alde Fryske Tsjerken restaureert ernstig verzakte kerk van Augsbuurt
- 31-08- 2020: Podiumtour van Marcel Smit krijgt een vervolg
- 03-09-2020: Monumentale kerken in Fryslân open én actief tijdens open monumentendag op 12 september
- 29-09- september 2020: Nieuwe directeur voor Stichting Alde Fryske Tsjerken
- 24-1- 2020: Stichting Alde Fryske Tsjerken neemt kerk van Weidum over
- 24-12- 2020: Kerkklokken luiden op eerste kerstdag

Landelijke media

- Op 4 september heeft is er een interview in Trouw verschenen met voorzitter Jan Kersbergen over de toekomst van de Friese kerken en de vangnetfunctie van de stichting voor monumentale Friese kerken.
- Op 10 december is er aandacht aan het werk van de stichting besteed in het programma 'De nachtzoen' van de Evangelische Omroep door middel van een interview met directeur Hester Simons.

Facebook

- Op 1 januari 2019: 426 unieke likes
- Op 1 januari 2020: 525 unieke likes
- Op 31 december 2020: 685 unieke likes
- In 2019 (minus 10 dagen): 525 page-likes, 533 followers
- In 2020: 685 page-likes, 703 followers
- Toppost 2020: Bereik van 1480 mensen

Twitter

- Gemiddeld 44 tweets per maand
- In totaal 457.244 keer weergegeven
- 118 nieuwe volgers
- 297 vermeldingen
- TopTweet: 5.706 keer gezien. "Op 1e kerstdag om 19.00 uur luiden verspreid over heel #Fryslân vrijwel alle #klokken van de 53 kerken van onze stichting. Het is een teken van #verbondenheid, troost en #hoop in deze bizarre tijd. Wij wensen iedereen fijne en warme feestdagen toe."
- Weergaven tweets december 2019: 18.040
- Weergaven tweets december 2020: 50.711

LinkedIn

- Aan het einde van 2020 zijn we ook gestart met LinkedIn. Er is een begin voor wat betreft de hoeveelheid volgers. Dit zijn er nu 22. Het delen van de posts op LinkedIn sorteert veel effect.
- Onze toppost in 2020 <https://www.linkedin.com/company/70427105/admin/> is 2.822 maal bekeken: "Onze directeur Hester Simons was te gast in het programma De Nachtzoen op NPO2. 'Het Friese landschap met zijn karakteristieke kerktorens heeft het hart van Hester voor eens en altijd gestolen. De oude muren van godshuizen hebben nog altijd een verhaal te vertellen.' In het ruim 5 minuten durende programma sprak Hester over de stichting, de kerken die de bakens vormen in het Friese landschap en hoe de stichting haar inzet om de stenen levend te houden. Aan welke kerk heeft ze zelf bijzondere herinneringen en wat is haar gevoel als ze door het landschap fietst? Ook het nummer Libbene Stiennen van Piter Wilkens werd deels ten gehore gebracht."

Instagram

In december 2020 is er een kanaal aangemaakt op Instagram waar we in de komende beleidsperiode van 2021-2024 nieuwe doelgroepen mee hopen te bereiken.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Bureau

De Stichting Alde Fryske Tsjerken is een organisatie die met een klein en gemotiveerd team veel werk verzet voor de monumentale kerken in de provincie.

De functies binnen de Stichting per 31 december 2020 zien er als volgt uit:

- Directeur (0,8 fte)
- Bouwkundige (0,6 fte)
- Administratief medewerker (0,5 fte)
- Administratief medewerker (0,1 fte)
- Controller (0,2 fte)
- Bureaumanager (0,6 fte)
- Secretaresse (0,6 fte)
- Impresario (0,6 fte)

In verband met de organisatie van het Jubileumjaar 2020 is het contract van de bureaumanager tijdelijk met 0,2 fte verhoogd. Het werk van de Stichting Alde Fryske Tsjerken kan niet doorgaan zonder de inzet van onze vrijwilligers. Dat geldt onder meer voor de leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur. Ook zijn enkele vrijwilligers wekelijks op kantoor aanwezig om ondersteunende werkzaamheden te verrichten. Daarnaast zetten ongeveer 300 vrijwilligers zich lokaal in voor de kerk in onze Plaatselijke Commissies. De vrijwilligers vertegenwoordigen een aanzienlijke waarde. De gekapitaliseerde waarde van hun inzet komt overeen met de kosten van een flink aantal arbeidsplaatsen. Het bestuur van de stichting beseft terdege dat zonder de betrokkenheid van deze mensen haar wens om het kerkenbezit als een verzameling “levende stenen” te “exploiteren”, praktisch onuitvoerbaar is.

Er hebben zich in 2020 een aantal personele wijzigingen voorgedaan. In oktober is de post van directeur ingevuld met de komst van Hester Simons. Na een periode van ziekte is er afscheid genomen van voormalig directeur Gerhard Bakker. Tijdens zijn ziekte is Gerko Last gedurende ruim twee jaar belast met de directeursstaken op basis van een ad-interim positie. Hij heeft in september 2020 afscheid genomen van de stichting

Het laatste kwartaal van 2020 is er gebruik gemaakt van de diensten van ZZP'er Jolanda Haven als communicatiespecialiste voor 8 uur per week. Dit om de attentiewaarde van het jubileum van de stichting nog zoveel mogelijk voor het voetlicht te brengen.

Bestuur

Het stichtingsbestuur is onderverdeeld in het Dagelijks Bestuur (vijf leden) en het Algemeen Bestuur (veertien leden, onder wie de leden van het Dagelijks Bestuur). In 2020 vergaderde het Dagelijks Bestuur tien keer officieel. Voor zover de maatregelen vanwege de Corona pandemie dit toelieten gebeurde dit fysiek op een veilige vergaderlocatie. In de periodes dat dit niet kon zijn de vergaderingen digitaal georganiseerd en vond de besluitvorming plaats via e-mail correspondentie. Tussendoor was er geregeld informeel overleg. Het Algemeen Bestuur vergaderde tweemaal, eenmaal fysiek en eenmaal op basis van e-mail correspondentie. Besproken werden onder meer de jaarcijfers, de begroting, het beleggingsbeleid, de mogelijke overdracht van kerkgebouwen en een veelheid aan andere zaken.

De samenstelling van het Dagelijks Bestuur was per 31 december 2020 als volgt:

- 1) Drs. J. Kersbergen, voorzitter
- 2) Drs. J.-M. Postma, vicevoorzitter
- 3) Mw. Drs. Ir. J.C. Lens, penningmeester
- 4) Ing. M.W.S. Weerd, secretaris
- 5) Mr. E.L. Veerman, lid

De overige leden van het Algemeen Bestuur waren per 31 december 2020:

- 1) Prof. dr. S. de Blaauw
- 2) Dhr. H. Broekhuizen
- 3) Drs. H. ten Hoeve
- 4) Dhr. T. van Popta
- 5) Mr. P. van Schravendijk
- 6) Ir. R.J. Wielinga
- 7) Ir. H. de Zeeuw
- 8) Dhr. M. Zwartelé
- 9) Dhr. H. de Groot

FINANCIËN

Balans per 31 december 2020

(bedragen x €)

	31-12-2020	31-12-2019
Activa		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	2.451.201	2.352.968
<i>Financiële vaste activa</i>	868.064	494.611
Totaal vaste activa	3.319.265	2.847.579
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	1	1
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	154.890	57.180
<i>Liquide middelen</i>	7.487.455	7.174.820
Totaal vlottende activa	7.642.346	7.232.001
Totaal activa	10.961.611	10.079.580
Passiva		
Eigen vermogen		
<i>Algemene reserve</i>	381.483	335.329
<i>Bestemmingsfondsen</i>	8.905.066	8.417.082
Totaal eigen vermogen	9.286.549	8.752.410
Langlopende schulden	193.800	0
Lopende onderhoudsprojecten	1.250.451	1.083.772
Kortlopende schulden en overlopende passiva	230.821	243.397
Totaal passiva	10.961.611	10.079.580

Staat van baten en lasten 2020

(bedragen x €)

	2020	2019
Baten		
Baten uit eigen fondsenwerving	747.250	821.533
Baten voor lopende onderhoudsprojecten		
<i>Subsidie Rijksdienst Cultureel Erfgoed</i>	218.165	209.386
<i>Subsidie Provincie Fryslân</i>	116.380	148.490
<i>Cultuurfondsen etc.</i>	166.039	212.346
<i>Eigen bijdrage</i>	<u>188.574</u>	<u>186.455</u>
	689.157	756.677
Subsidie provincie Fryslân - basisorganisatie	276.101	271.500
Inkomsten uit eigen bezit	131.241	200.923
Baten uit beleggingen	220.981	-26.551
Overige baten	287.610	1.264.539
Totaal van de baten	<u>2.352.340</u>	<u>3.288.622</u>
Lasten		
Besteed aan doelstellingen	1.152.180	1.439.660
Werving baten	163.267	114.713
Beheer en administratie		
<i>Personeelskosten</i>	344.615	311.171
<i>Huisvestingskosten</i>	34.407	35.081
<i>Afschrijvingskosten</i>	14.796	15.878
<i>Bestuurskosten</i>	16.502	17.894
<i>Adviseurskosten</i>	55.680	49.204
<i>Overige kosten</i>	<u>36.756</u>	<u>36.227</u>
	502.755	465.456
Totaal van de lasten	<u>1.818.201</u>	<u>2.019.828</u>
Saldo van baten en lasten	<u>534.139</u>	<u>1.268.795</u>
Verwerking van het saldo van baten en lasten		
toevoeging + / onttrekking -		
<i>Continuïteitsreserve</i>	214.120	267.630
<i>Bestemmingsfondsen</i>	<u>320.019</u>	<u>1.001.165</u>
Totaal verwerking van het saldo van baten en lasten	<u>534.139</u>	<u>1.268.795</u>